

Resp SARA PENNYPACKER (născută în 1951, în Massachusetts) este o autoare americană de cărți pentru copii. Titlurile sale au primit mai multe premii, printre care Christopher Award și Golden Kite.

A scris până acum nouăsprezece cărți, cele mai celebre fiind titlurile din seria *Clementina*. Este fondatoarea programului Share Our Books și ține adesea conferințe în școli, librării și biblioteci, prin care încearcă să-i facă pe tineri să se apropie de literatură.

Cea mai recentă carte a autoarei, *Pax* (2016), a fost nominalizată la Premiul Land of Enchantment 2018 și la Premiul Goodreads Choice pentru cea mai bună carte pentru copii.

JON KLASSEN s-a născut în 1981 în Winnipeg, Canada, și a copilărit nu departe de cascada Niagara. A studiat animație la Sheridan College din Ontario, apoi s-a mutat în Statele Unite ale Americii, la Los Angeles, unde locuiește și acum. Jon a colaborat la realizarea mai multor filme de animație, printre care *Kung Fu Panda* (2008) și *Coraline* (2009).

Mare parte din cărțile ilustrate și scrise de el au ajuns în topul de bestselleruri al *New York Times*. *Vreau pălăria înapoi!* (Vlad și Cartea cu Genius, 2018) a fost prima lui carte, urmată de *This Is Not My Hat*, și împreună s-au aflat timp de patruzeci de săptămâni în topul celor mai bune cărți ilustrate realizat de *New York Times Book Review*. *This Is Not My Hat* este singura carte care a primit atât Medalia Caldecott, cât și Medalia Kate Greenaway.

A mai ilustrat *Extra Yarn* și *Sam & Dave Dig a Hole* (Mențiune Caldecott), ambele scrise de Mac Barnett, *Întunericul*, de Lemony Snicket (Vlad și Cartea cu Genius, 2017), *House Held Up by Trees* de Ted Kooser. În 2016 a ilustrat *Pax*, scrisă de autoarea americană Sara Pennypacker.

SARA PENNYPACKER

PAX

Ilustrații de
JON KLASSEN

Traducere din engleză
de Tatiana Dragomir

ARTHUR

*Doar pentru că un lucru nu se întâmplă aici,
asta nu înseamnă că nu se întâmplă.*

Vulpoiul simți că mașina încetinește înaintea băiatului, aşa cum simțea dinainte totul: prin pernițele din tălpi, de-a lungul spinării, în vîrful firelor de blană sensibile de la încheieturile picioarelor. După cum se zgudua vehiculul își dădu seama că drumul devenise denivelat. Se ridică din poala băiatului și adulmecă fuioarele de mirosuri care pătrundeau prin fereastră și care îi spuneau că tocmai treceau printr-o pădure. Mirosuri puternice de pin – de lemn, scoarță, conuri și ace – străpungeau aerul ca niște lame. Dar, dincolo de toate acestea, vulpea recunoșcu și alte mirosuri, mai subtile: de trifoi, de leurdă și de ferigă, plus o sută de alte plante pe care nu le mai întâlnise până atunci, dar care miroseau puternic a verde.

Și băiatul simțea acum ceva. Își trase prietenul mai aproape și strânse mai tare mănușa de baseball.

Neliniștea băiatului îl luă pe vulpoi prin surprindere. În cele câteva rânduri când mai călătoriseră împreună cu mașina, băiatul fusese liniștit, ba chiar încântat. Vulpoiul își apropie botul de șiretul mănușii, cu toate că nu putea suferi mirosul de piele. Băiatul lui râdea tot timpul de el din cauza asta. Îi rotea mănușa în jurul

capului, luptându-se cu el în joacă. Așa se distra el cu vulpoiul.

Dar astăzi băiatul doar își ridică prietenul în brațe și-și îngropă adânc obrazul în blana albă din jurul gâtului său.

Abia în acel moment își dădu seama vulpoiul că băiatul plângea. Se răsuci să-i vadă chipul, ca să fie sigur. Da, chiar plângea, dar fără niciun sunet, într-un fel pe care vulpoiul nu-l mai văzuse la el. Băiatul nu mai vărsase lacrimi de foarte multă vreme, dar vulpoiul își amintea bine că mai înainte întotdeauna plângea zgromotos, parcă încercând să atragă atenția asupra ciudătelor picături de apă sărată care-i izvorau din ochi.

Vulpoiul îi linse lacrimile de pe obraji și din clipa aceea chiar că nu mai întelesе nimic. Nu simțea miros de sânge nicăieri. Se răsuci și se dădu jos din brațele băiatului ca să-l studieze mai atent, îngrijorat că poate are vreo rană și n-o fi băgat el de seamă, cu toate că pe el nasul nu-l trăda niciodată. Dar nu, nu prinse nici urmă de miros de sânge, nici măcar de la vreo vânătaie unde săngele să se fi adunat sub piele ori ceva mai adânc, vreo urmă de măduvă dintr-un os crăpat, așa cum se întâmplase într-un rând.

Mașina trase pe dreapta, iar geamantanul de alături se clătină. Tot după miros vulpoiul știa că în geamantan se află hainele băiatului și lucrurile din camera lui, pe care băiatul le atingea cel mai des: fotografia pe care o ținea pe birou și obiectele pe care le avea ascunse în sertarul de jos. Vulpoiul atinse cu piciorul un colț al geamantanului, încercând să-l întredeschidă doar puțintel, cât să poată și băiatul, cu nasul lui slab, să-și adulmece lucrurile preferate, sperând că asta îl va

Pax

liniști. Dar chiar atunci mașina hodorogi și încetini din nou, de data aceasta oprindu-se aproape de tot. Băiatul fu azvârlit înainte, cu capul în mâini.

Inima vulpoiului începu să bată mai iute, iar firele de blană de pe coadă i se zbârliră. Mirosul de metal încins, impregnat în hainele cele noi ale tatălui băiatului, îi ardea gâtlejul. Sări la fereastră și începu să-zgârie. Câteodată, acasă, și băiatul lui ridică un perete de sticlă ca acesta dacă făcea așa. Întotdeauna se simțea mai bine când peretele de sticlă era ridicat.

Însă de astă dată băiatul îl trase din nou mai aproape în brațele lui și îi spuse tatălui său ceva pe un ton rugător. Vulpoiul învățase înțelesul multor cuvinte omenești, iar acum îl auzi pe băiat folosind un cuvânt pe care îl cunoștea:

— NU!

De multe ori, cuvântul „nu“ era legat de unul dintre cele două nume pe care le știa vulpoiul: numele lui și numele băiatului. Ciuli urechile, dar auzi doar cuvântul NU, pe care băiatul i-l repetă tatălui său de mai multe ori, rugător.

Mașina trepidă, oprindu-se de tot, și se înclină spre dreapta, stârnind dincolo de fereastră un nor de praf. Tatăl se întinse peste spătarul scaunului și, după ce îi spuse fiului său ceva cu un glas bland, care nu se potrivea deloc cu miroslul puternic de minciună pe care îl emana, apucă vulpoiul de ceafă.

Băiatul lui nu se opuse, așa că nu se opuse nici vulpoiul. Se lăsa să atârne moale, vulnerabil, în mâna bărbatului, cu toate că era destul de speriat și îi venea să-l muște. Dar astăzi n-ar fi vrut să-i necăjească pe oamenii lui. Tatăl deschise portiera mașinii și, pășind peste

pietriș și smocuri de iarbă, porni spre marginea unei păduri. Băiatul ieși și el din mașină și îl urmă.

Când tatăl îl puse jos, vulpoiul făcu iute un salt într-o parte, ca să nu-l atingă. Se uită lung la cei doi oameni ai lui și observă cu mirare că acum erau aproape de aceeași înălțime. Băiatul crescuse foarte mult în ultimul timp.

Tatăl arăta cu mâna spre pădure. Băiatul își privi tătăl o clipă și din ochi începură să-i curgă din nou lacrimi. Apoi își șterse obrajii cu tricoul și dădu din cap. Băgă mâna în buzunarul jeansilor și scoase de acolo un vechi soldătel din plastic, jucăria preferată a vulpoiului.

Vulpoiul se propti bine pe picioare, pregătindu-se pentru jocul lor obișnuit. Băiatul o să-i arunce jucăria, iar el o să-o găsească, un lucru de care băiatul se mira întotdeauna. Apoi o să recupereze jucăria și o să aștepte, cu soldătelul în gură, ca băiatul să-l găsească și să-i arunce jucăria din nou.

Băiatul ridică bineînțeles soldătelul și îl azvârli în pădure. Atunci vulpoiul răsuflă ușurat (da, veniseră aici doar ca să se joace!) și nu mai băgă de seamă nimic. Se repezi în pădure fără să se uite înapoi la oamenii lui. Dacă ar fi aruncat o privire în urmă, l-ar fi văzut pe băiat smucindu-se din brațele tatălui și acoperindu-și fața cu brațele și atunci s-ar fi întors. El îi oferea băiatului tot ce îi trebuia: protecție, distractie și afecțiune.

Dar în loc să se uite în urmă, vulpoiul porni după jucărie. O găsi ceva mai greu decât de obicei, fiindcă pădurea era plină de atât de multe mirosluri proaspete, dar numai puțin mai greu, căci miroslul băiatului lui era impregnat în jucărie. Iar miroslul acela îl putea găsi oriunde.

Soldătelul zăcea pe pământ, cu fața în jos, lângă rădăcina cioturoasă a unui nuc cenușiu, de parcă s-ar fi azvârlit acolo singur, de disperare. Arma lui, cu patul lipit tot timpul de obraz, se înfipsese până în plăsele în stratul de frunze moarte. Vulpoiul dezgropă jucăria cu botul, o apucă între dinți și se ridică în picioare, ca băiatul să-l poată găsi.

În liniștea pădurii totul era neclintit, mai puțin fâșiiile de lumină care sclipeau ca sticla verde printre ramurile înverzite ale copacilor. O undă de îngrijorare îi infioră spinarea. Lăsa jucăria jos și lătră. Nu se auzi niciun răspuns. Lătră iar, dar din nou îi răspunse doar liniștea. Dacă asta era un joc nou, nu-i plăcea deloc.

Ridică din nou soldătelul și porni iute înapoi pe unde venise. În clipa în care ieși din pădure țopăind, o gaiță trecu pe deasupra lui și tipă. Vulpoiul se opri în loc, cu inima sfâșiată.

Băiatul lui îl aștepta, fără îndoială, să se joace cu el. Dar păsările astea!... Ore în sir privise păsările din cușca lui, tremurând când le vedea brăzdând cerul la fel de iute ca fulgerele în serile de vară. Întotdeauna îl ferme-case libertatea lor în zbor.

O gaiță tipă din nou de undeva, din adâncul pădurii. Îi răspunse un cor de tipete. Vulpoiul mai șovăi o clipă, privind printre copaci, așteptând ca pe cer să se ivească vreun fulger de un albastru electric.

Atunci auzi undeva, în spatele lui, o portieră de mașină închizându-se, pe urmă încă una. O luă la goană cât îl țineau picioarele, neluând în seamă mărăcinii care îi zgâriau obrajii. Motorul mașinii începu să hurue. Vulpoiul tocmai ajungea în buza pădurii și se opri pe marginea drumului.

Băiatul lăsa în jos geamul portierei și își întinse brațul în afară. Și, în timp ce mașina accelera, azvârlind în urmă un nor de prundiș, tatăl strigă la băiat:

— Peter!

Iar băiatul strigă singurul nume pe care vulpoiul îl cunoștea:

— Pax!

— Deci erau o mulțime.

Peter își dădu seama cât de stupid suna, dar nu se putu abține și repetă:

— Da, o mulțime.

Își vârî mâna printre soldătelei de plastic din vechea cutie de tablă, în care cândva fuseseră niște biscuiți. Toți soldătelei erau identici, dar stăteau în poziții diferite: unii stăteau în picioare, alții în genunchi, alții întinși pe burtă, dar toți își țineau puștile lipite de obrajii lor verzi-măslinii.

— Întotdeauna am crezut că avea unul singur.

— Nu. Mereu mă împiedicam de ei. Probabil că avea sute. O armată întreagă.

Bunicul izbucni în râs de gluma pe care o făcuse fără să vrea, dar lui Peter nu-i venea să râdă. Întoarse capul spre fereastră și privi îngândurat afară, ca și când ar fi zărit ceva în curtea intunecată din spatele casei. Ridică o mâna și-și trecu încheieturile degetelor peste obraz, exact aşa cum făcea tatăl lui atunci când își mângâia barba țepoasă. Își șterse pe furiș lacrimile care îi curgeau din ochi. Numai un copil ar fi plâns pentru aşa ceva.

Și până la urmă de ce plânghea, de fapt? Avea doisprezece ani și nu mai plânsese de ani de zile, nici măcar atunci când își fracturase degetul mare de la mâna la baseball, prințând fără mânușă o minge pasată de Josh Hourihan. Îl duruse îngrozitor, dar tot ce făcuse atunci fusese să tragă o înjurătură pe când aștepta împreună cu antrenorul să i se facă radiografia. Dar astăzi, *de două ori!*

Peter scoase din cutie un soldațel și deodată își aminti ziua în care găsise unul exact ca acesta în biroul tatălui său.

— Ce este asta? îl întrebăse, ridicând soldațelul.

Tatăl lui se întinse spre el și luă în mâna soldațelul. În clipa aceea chipul i se însenină.

— Ia te uită! Câtă vreme a trecut de atunci! Asta a fost jucăria mea preferată în copilărie.

— Pot să-l iau eu?

Tatăl lui îi aruncă înapoi soldațelul.

— Sigur.

Peter îl așezase pe pervazul ferestrei, lângă patul lui, îndreptând mica pușcă de plastic în cealaltă parte, în poziție de apărare. Dar o oră mai târziu i-l șterpeli Pax. Peter izbucni în râs văzându-l. La fel ca el, și Pax ar fi făcut orice să poată pune laba pe soldațelul acela.

Peter puse soldațelul înapoi în cutia de biscuiți și tocmai voia să închidă capacul, când observă marginea unei poze îngălbene care ieșea din mormanul de soldaței.

O scoase de acolo. Era o poză cu tatăl lui, pe la zece-un-sprezece ani, cu un braț în jurul unui câine. Arăta puțin ca un *collie*, dar și ca o mulțime de alte rase de câini. Arăta ca un câine bun, genul de câine despre care i-a povestit fiului său mai târziu.

— N-am știut că tati a avut un câine, spuse băiatul, arătându-i poza bunicului lui.

— O, ăsta-i Duke. Cel mai prostănc câine din lume, tot timpul era în picioarele mele.

Bătrânul se uită mai îndeaproape la poză, apoi la Peter, ca și când ar fi observat ceva pentru prima oară.

— Și tu ai părul la fel de negru ca tatăl tău.

Se frecă pe frunte, la rădăcina părului alb care îi acoperează vîrful capului.

— Și al meu tot așa era cu mult timp în urmă. Și uite ce slăbuț era pe vremea aia, exact cum ești tu și cum am fost și eu. Și ce urechi clăpăuge avea! Așa-s toți bărbații din familia noastră. Așchia nu sare departe de trunchi, nu?

— Nu, spuse Peter, forțându-se să zâmbească cât de cât, dar nu prea reușit.

„În picioarele lui“. Asta era expresia pe care o folosise și tatăl lui Peter când îi spusese:

— Nu putem lăsa vulpoiul să stea tot timpul în picioarele bunicului tău, care oricum nu mai este la fel de vioi ca înainte. Să nu-i stai nici tu în drum. Nu e obișnuit cu copiii prin preajmă.

Bunicul lui Peter continua:

— Știi, când a început războiul, am mers și eu să lupt, așa cum a făcut și tatăl meu. Și cum face și tatăl tău acum. Atunci când ne cheamă datoria, noi, cei din familia

noastră, răspundem întotdeauna. Într-adevăr, aşchia nu sare departe de trunchi.

Bunicul îi dădu poza înapoi.

— Tatăl tău și câinele său erau inseparabili. Uitasem asta.

Peter puse fotografia la loc în cutie și închise bine capacul, apoi împinse cutia sub pat, acolo unde o găsise. Mai aruncă o privire pe fereastră. Nu putea să vorbească acum despre animale, nu voia să mai audă despre datorie și cu siguranță nu avea chef să-l mai audă pe bunicul lui vorbind despre aşchii și cât de departe săr ele de trunchi.

— La ce oră începe școala aici? întrebă el fără să se întoarcă.

— La opt. Ziceau să ajungi mai devreme ca să te prezintă dirigintei tale, doamna Mirez sau Ramirez... nu mai știu. Ți-am găsit și niște lucruri pentru școală.

Și bătrânul făcu semn din cap spre un caiet cu spirală, un termos cam vechi și câteva capete de creioane legate laolaltă cu o bandă groasă de cauciuc.

Peter se apropie de birou și-și puse toate lucrurile în ghiozdan.

— Mulțumesc. Merg cu autobuzul sau pe jos?

— Pe jos. Și tatăl tău a mers tot la școala aia și tot pe jos se ducea. Mergi pe Strada Ash până în capăt, apoi o iezi la dreapta pe Strada Școlii și imediat ai să dai cu ochii de ea: e o clădire mare, din cărămidă. Pe Strada Școlii, ai priceput? Dacă pornești înainte de șapte jumate, o să ai timp destul ca să ajungi.

Peter aproba din cap. Acum voia să rămână singur.

— Bun, am priceput. Cred că am să mă culc acum.

— Bine, răspunse bunicul lui.

Nici măcar nu încercă să-și ascundă ofstatul de ușurare din glas. Ieși din cameră și închise ușa ferm în urma lui, ca și când ar fi spus: „Poți să stai în camera asta, dar restul casei e al meu“.

Peter rămase lângă ușă și ascultă cum bunicul lui se îndepărta. După un minut, auzi farfuriile zăngănind în chiuvetă. Și-l închipui pe bunicul lui în bucătăria îngheșuită în care mâncaseră la cină, în liniște, o tocană, bucătăria care duhnea aşa de tare a ceapă prăjită, încât lui Peter îi trecu prin minte că miroslul acela va rămâne acolo și după moartea bunicului. Și peste o sută de ani, după ce aici vor locui mai multe familii care vor tot freca și deretica, această casă probabil că va avea același miros amăruii.

Peter auzi apoi pașii târșaiți ai bunicului traversând holul către dormitorul lui, apoi auzi sunetul ușor al televizorului aprinzându-se, cu volumul redus, și distinse cu greu vocea unui comentator agitat. Abia atunci își azvârli tenișii din picioare și se întinse pe patul îngust.

Șase luni, poate și mai mult, în care urma să lociască aici, împreună cu bunicul lui, care întotdeauna părea pe punctul de a se înfuria. Odată, cu ani în urmă, Peter îl întrebase pe tatăl lui:

— Pe cine e aşa de supărat bunicul tot timpul?

— Pe toate. Pe viață, răspunse tatăl lui. Iar de când a murit bunica ta, e și mai supărat.

După moartea mamei lui, Peter, neliniștit, începu să-și observe tatăl. La început se așternu între ei o tacere înfricoșătoare. După aceea însă, treptat, chipul tatălui împietri într-o expresie încruntată, amenințătoare, iar mâinile i se încleștară, ca și când abia ar fi așteptat să fie provocat.